

Perhekasvatustyön tukiohjelma

– Anna-Kaarina ja Matti Palmu

Taustaa

”Perhekasvatustyön tukiohjelma 2010–2014” päättyi huhtikuun lopussa.

Tämä ohjelmajoinen hanke ilman maantieteellistä rajausta **kohdistui maihin, joissa Suomen Lähetysseuralla on yhteistyökumppaneita.** Hankkeessa kannustettiin yhteistyökumppaneita ottamaan perhenäkökulma huomioon kaikessa toiminnassa ja tuettiin yhteistyökumppaneita niiden kouluttaessa vastuuhenkilöitä perhetyöhön.

Aloituvuonna 2010 hanke oli 60-prosenttisesti kehitysyhteistyö- eli KYT-hanke. Toisellekin toimintavuodelle 2011 saatiin KYT-varoista vielä osittaista tukea toimintakuluihin. Vuodesta 2012 alkaen hanke oli kokonaan seurakuntarahoitteinen.

Perhetyön kouluttajien Anna-Kaarina ja Matti Palmun konsultaatiomatkojen kohdemaat 2010–14 olivat **Venäjä, Israel (3x), Etiopia (2x), Tansania (2x), Nepal (4x), Hongkong, Taiwan, Thaimaa (3x), Kambodzha (3x) sekä Singapore.** [Lisäksi he vierailivat perhetyönkin asioissa ”vapaaehtoispuhjalta” Bangladeshissa ja Etiopiassa.] – Marja ja Jussi Hankela tekivät perhetyön koulutusmatkan **Namibiaan** 2011.

PERHEKASVATUSTYÖN TUKIOHJELMA 2014 – TOIMINTAVUOSI 5 / 5

Viidennen ja viimeisen toimintavuoden kohdemaana oli **Nepal** (kuusi viikkoa), mistä palatessa teimme ”vapaaehtoisina” lyhyen vierailun Turkin Istanbulissa.

Ulkomaan matkapäiviä kertyi yhteensä ulkomaisella matkalla 42 (ohjelman aikaisempina vuosina 127+103+91+119, sekä lisäksi ”vapaaehtoistyön” matkoista 19 päivää). Kotimaan matkapäiviä oli vuoden aikana nimikkoseurakunnissa 36 ja muita 13 eli yhteensä 49 (ed.v. 23+27+23+9). **Koko vuoden 2014 aikana oli 91 matkapäivää** (ed.v. 150+130+114+146).

Viitenä perhetyön ohjelmavuotena matkapäiviä kertyi näin ulkomaisilla matkoilla 482, kotimaassa 131 eli yhteensä 613. Keskimäärin matkapäiviä oli siis 123/vuosi.

A) Ohjelman viimeinen ulkomaan-työmatka Nepaliin 2014; Arviointia perhetyön tilanteesta siellä

Nepal
23.1.–6.3.2014

Tämä oli **neljäs koulutusmatkamme Nepaliin.** Matka toteutui Nepaliln viisivuotisen projektin suunnitelmien mukaisesti. – Kyseessä on **20. ja viimeinen ulkomaanmatkamme SLS:n viisivuotisen Perhetyön hankkeen puitteissa.** Tämä Nepaliln-matka kesti kaikkiaan kuusi viikkoa. – Matkan aikana olimme useimmissa työtilanteissa nepaliln-työtoveriemme **Manoj ja Anjila Pradhanangan kanssa.** He myös hoitivat lähes kaikki käytännön järjestelyt. FELM-Nepaliln, ja nimenomaan Westerlingien, tuki matkamme eri vaiheissa oli kaikkiaan erittäin suuri.

Merkittävä Lähetysseuran kirkollisen työn kumppani Nepalissa on **NCFN, Nepaliln evankelisten seurakuntien yhteisö.** Sen piirissä lienee yli 3.000 seurakuntaa (joita Nepalissa on kaikkiaan noin 10.000) - tilastoluvut tosin vaihtelevat melkoisesti. Näin on myös Nepaliln kristittyjen luvun kohdalla: kristittyjä on arviolta 1,5–2 miljoonaa.

Vuonna 2010 alkoi Nepalissa paikallinen perhetyön koulutusohjelma, Family Training Project. Perhetyön projektista vastaa NCFN, käytännössä sen johtajuuskoulutusosaston (LTD) johtaja Manoj Pradhananga, yhdessä Anjila-vaimonsa kanssa. – Nepaliln perhetyön **koulutukset ovat edenneet varsin hyvin.** Manoj & Anjila olivat alkaneet jo 2007 pitää ”perheseminaareja”, joihin on ottanut osaa jo noin 400 pariskuntaa. Yhdessä pidimme Pradhanangien kanssa 2010 kolme ns. Avioliiton peruskurssia ja aloitimme Perhetyön kouluttajakurssit 2011. Niitä on pidetty tähän mennessä kahdeksan, viisi ykköskurssia ja kolme kakkoskurssia. Lisäksi tänä vuonna pidettiin kaksi jatkokurssia koulutuksen läpikäyneille. Projektin alkuperäinen tavoite oli kouluttaa 50 nepalipariskuntaa. Nyt koko koulutuksen läpikäyneitä on 40 pariskuntaa, ja lisäksi toiset 40 pariskuntaa on käynyt kurssin alku- eli ykkösosan.

Kouluttajakurssi on Nepalissa kolmivaiheinen: 1) Ykkösosa, 2) opetusharjoittelu, josta edellytetään kirjallinen raportti, sekä 3) kakkososa. Kurssien kesto on 4+4 päivää, yhteensä 64 oppijaksoa, eli sikäläisittäin neljä opintoviikkoa (credit hours).

Kouluttajakurssit ovat sujuneet rohkaisevan hyvin. Me Palmut (tai paikallinen kouluttajien kouluttajapariskunta eli ”Master Trainer”) olemme pitäneet alussa vain muutama johdantotunnin, sitten on kurssilaisten vuoro. Osallistujapariskunnille jaetaan kirjasta opetettavat aiheet, joista he sitten pitävät vuoroin ”harjoitustunnin”. Tuntia seuraavaan palautekeskustelun vedimme vuoroin me, vuoroin Manoj&Anjila tai Paul&Rita tai uusimpana Rina&Simon. Yllättävän hyvin pariskunnat selviytyvät, vaikka heidän koulutustaustansa vaihtelee paljon, maisterista vaivoin lukutaitoiseen.

Ainakin yhden kurssin on tähän mennessä käynyt 80 pariskuntaa, 40 on käynyt myös kakkososan, ja raportoinut väliaikana suorittamansa opetusharjoittelun. Vain muutama olivat ennen joskus opettaneet yhdessä pariskuntina, useimmat ykköskurssin vaimot eivät ole ylipäätään koskaan opettaneet. Nämä kahdenopetustilanteet olivat **roh-kaisuja erityisesti vaimoille:** ”Hei, minäkin osaan ja voin!”.

Koulutusaineistoa

Kirjoittamamme ”**Perhetyön osallistujan kirja**” painettiin nepaliksi 1000 kappaleen painoksena vuonna 2012. Kurssilaisilla on käytössään myös Kouluttajan käsikirjasta poimitut ”Ohjeet kouluttajalle” -osiot nepaliksi monistettuina. On käynyt selväksi, että varsinainen **Perhetyön kouluttajan käsikirja** kannattaisi myös kääntää nepaliksi.

KYT/KIT

Kuten olemme aiemmin raportoineet, Nepalissa KYT/KIT -raja on ollut tiukka. Aluepäällikkö ja KIT-koordinaattori, Westerlingit siis, näkevät perhetyön tarpeen myös kehityspuolella. Tänä vuonna ensi kertaa huomasimme Manojinkin heränneen huomaamaan, että perheasioita kannattaa ja pitää tuoda myös seurakuntien ulkopuolelle. Olemme rohkaisseet kurssilaisiamme palvelemaan niin seurakunnissa kuin niiden ulkopuolella. Kaksi kurssilaispariskuntaamme on opettanut näkövammaisprojektissa.

Jyrkkä ja tiukka kehitystyön ja srk-työn erillään pitäminen on kerrassaan keinotekoisia, ja myös haitallista Seuran koko työtä ajatellen. Olisi luontevaa ajatella, että ihmistä palvellaan kokonaisuutena, erottelematta sen kummemmin ”hengellistä” palvelua muusta. Perhetyö on hyvä esimerkki ihmisen auttamisesta kokonaisuutena. Perhetyön kautta voidaan palvella ihmisiä ja heidän perheyhteisöjään todella laaja-alaisesti.

Perhetyölle paljon tarvetta

Perheasioiden opettamiselle on toki kysyntää monilla ei-kirkollisillakin tahoilla, eri maissa, kuten esim. Etiopian ja Tansanian muslimien, Venäjän, Mongolian tai manner-Kiinan kommunistitaustaisten, Bangladeshin muslimien ja hindujen, Taiwanin, Thaimaan ja Kambodzhian buddhalaisten, tai sitten Nepalin hindujen kohdalla.

Asiat hyvin Nepalissa

Nepalin perhetyö on hyvissä paikallisissa käsissä. Manojin&Anjilan tueksi on nyt saatu kokoon jo kolmen muun Master Trainer -parin eli kouluttajien kouluttajapariskuntien työryhmä. ”Listalla” on nyt jo neljä muuta pariskuntaa; haaveena on saada kokoon kahdentoista asialle innostuneen ja pätevän pariskunnan ”opetuslapsijoukko” vastaamaan Nepalin perhetyön isoista koulutushaasteista. Tarve toki on paljon isomallekin kouluttajajoukolle kuin 12:lle.

FELM-Nepal on Westerlingien johdolla upeasti tukenut NCFN-LTD:tä ja siis Pradhanangan pariskuntaa. Perhetyölle on ilahduttavasti myös löytynyt budjettia. Nyt olisi ensiarvoisen tärkeätä, että SLS:n budjeteissa rahaa löytyisi paikallisten vastuunkantajien palkkoihin. (Tarve on sama paitsi Nepalissa myös Kambodzhassa ja Tansaniassa).

Ebenezer-seminaari

Teologiset seminaarit ovat Nepalissa oma, erityinen haasteensa. Ebenezer (**NEBC**) on NCFN:n oppilaitoksena yksi seurakunnallisen työn kumppanimme. Olemme vierailleet Ebenezerillä kaikilla neljällä matkallamme. Olemme koettaneet vaikuttaa siihen, että **perhetyön perusteet** saataisiin opetussuunnitelmaan. Nyt vihdoin yksi opettajakunnan jäsen saatiin perhetyön kouluttajakurssille.

Counselling-koulutus?

Counselling-koulutuksen tehostamiselle olisi iso tarve Nepaliläisissä seminaareissa. Olisi varsin mielekästä SLS:n lähettää opettaja Ebenezeriin, joka voisi erikoistua perheneuvontaan ja -terapiaan tarjoten osaamistaan myös muille seminaareille.

Olemme perhetyön matkoilla todenneet oikeaksi Eero Junkkaalan arviot: *”Kaikenlainen ihmisten kohtaamiseen ja ongelmien käsittelemiseen liittyvä työ on Nepalissa lap- senkengissä ja tarve on huutava. Työntekijöillä ei ole mahdollisuutta avautua kenellekään, eivätkä he ole saaneet koulutusta hoitaa muita. Kyseeseen voisi tulla raamattukouluissa tapahtuva opetustyö ja jonkinlaisen counselling-keskuksen perustaminen.”*

Mainituista asioista puhuimme pitkään evaluaatiokeskusteluissamme Kathmandussa. Westerlingit tiesivät joistakin jo olevista Counselling-keskuksista (esim. Pokharassa). Ebenezer voisi alkuvaiheessa panostaa Counselling-koulutukseen diploma- tai degree-tasolla. Tällaiseen koulutukseen tuleville voisi NCFN-LTD:n kaavailema ruohonjuuritason perhe- ja avioliittoneuvonnan kouluttajakurssi olla luonteva ”pohjakoulutus”.

Päätteeksi Nepalista

Neljä pitkää koulutusmatkaa Nepaliin on takana, ja vaikutelmamme on edelleen se, että Nepaliläisessä perhetyössä on hyvissä, paikallisissa käsissä. ”Ylimmän tason” kouluttajat eli mainittu **Master Trainer -ryhmä tarvitsee edelleen koulutusta ja rohkaisua** palvelutehtäväänsä. Ajatellen TOT-kurssien pitämistä kohderyhmää riittää kuin kansaan Etiopiassa: noin 10.000 paikallista seurakuntaa, jotka periaatteessa kaikki tarvitsevat perheasioiden käsittelyyn kurssitettua opettajaa.

B) Perhetyön opetusaineistosta

Sopiva koulutusaineisto on eräs tärkeä tekijä perhetyötä edistettäessä. Laitimamme **Perhetyön kouluttajan käsikirja** (ja/tai siihen liittyvä Osallistujan kirja) on vuoden 2014 alussa **saatavana useilla eri kielillä:**

Anna-Kaarina & Matti Palmu,

- 1) “Strengthening the Family – A Trainer’s Handbook for Family Ministry”,
- 2) Learning together How to Strengthen the Family – A Participant’s Book for Family Ministry

- A) **Painettu:** 1) **englanti**, 2) **amhara** (Etiopia), 3) **mandariini-kiina** (tradit.sanamerkit), 4) **venäjä**, 5) **mongoli**, 6) **oromo** (Etiopia), 7) **nepali**, 8) **swahili** (Tansania), 9) **khmer** (Kambodzha) ja 10) **heprea**.
- B) **Käännös valmiina:** 11) **vietnam**, 12) **indonesia**, 13) **mandariini-kiina** (yksinkertaiset sanamerkit)
- C) **Käännös tekeillä:** 14) **tagalog** (Filippiinit), 15) **thai**, 16) **arabia**.
[Angolan kirkko on kysellyt mahdollisuuksista kääntää kirja **portugalin** kielelle.]

Lisäksi **Namibian ELCIN-kirkossa** on valmistettu **Avioliittoon aikovien opaskirja** useiden kirjoittajien yhteistyönä. – **Etiopian Mekane Yesus -kirkko** on painattanut Helena ja Tapio Räisänen kirjoittaman nuorten opettamiseen tarkoitetun käsikirjan **Strengthening the Youth - A Trainer’s Handbook for Teaching the Young People About Love, Sex, Dating and Marriage** (englanniksi, amharaksi ja pian oromoksi).

C) Perhekasvatustyön tukiohjelman 2010–2014 - LOPPURAPORTIN TIIVISTELMÄ

Ohjelman peruslinjaukset näkyvät jo ulkomaanosaston *Perhetyön esitteestä 2007*: ”**Perhetyön tarkoituksena on** - yhteistyökirkkojemme tavoin Raamattuun tukeutuen - **lähetyksen eri työalueilla tukea perhetyön näyn vahvistumista yhteistyökirkkoissa.** – *Lähetysseura pyrkii innostamaan ja kouluttamaan lähettejä perhetyöhön ja tuke- maan yhteistyökirkkoja kansallisten työntekijöiden kouluttamisessa siihen.”*

Ohjelma on valtaosin ollut ns. ennakoivaa tai vahvistavaa perhetyötä, joskin työn edetessä eri maissa myös ns. korjaavan perhetyön (perheneuvonta tms.) osuus on kasvanut. Ennakoiva/vahvistava perhetyö (perhekasvatustyö) verrattuna korjaavaan, ongelmalähtöiseen toimintamalliin tuottaa parempia tuloksia pienemmin panostuksin. Esimerkiksi vammaisten asema parantuu, kun heidät on lapsuusajan perheessä hyväksytty; naisen asema kohentuu, kun tyttö on kotona ollut tasa-arvoinen; Miehen malliin vaikuttaa se miten poika on lapsuuskodissaan nähnyt isän kohtelevan äitiä/sisaria.

Perhetyön ohjelmapohjainen hanke **kohdistui maihin, joissa Suomen Lähetysseurala on yhteistyökumppaneita**. – Hanke oli aluksi kehitysyhteistyöhanke, myöhemmin kokonaan seurakuntarahoitteinen. **Toimintabudjetti** oli vuosittain noin 20–27.000e.

Perhetyön kouluttajat Anna-Kaarina ja Matti Palmu tekivät Suomesta käsin yhteensä 20 neuvottelu- ja koulutusmatkaa kaikkiaan 10 eri maahan. Matkat on tehty kohdemaista tulleiden kutsujen pohjalta. Matkapäiviä kertyi keskimäärin 135 vuodessa. – Toiminta on ollut hyvin monimuotoista, kulloisenkin yhteistyökumppanin tarpeista ja toiveista lähtevää. Etiopiaa (ja osin Israelia) lukuunottamatta Palmut ovat toimineet englanniksi, paikallisten tulkkien tuella. Useat matkat ovat olleet kestoltaan 3-6 viikon mittaisia. – **Tehtäviin Suomessa** kuuluivat matkojen ja opetusaineistojen valmistelujen lisäksi mm. avioliittoleirit, Lähetysseuran perhetyön päivät, osallistuminen perhetyön ohjausryhmän työskentelyyn, ja erittäin tärkeänä tehtävänä yhteydenpito eri maissa perhetyötä tekeviin läheteihin ja paikallisiin vastuunkantajiin.

Opetusaineistona käytettiin Palmujen kirjoittamaa **Perhetyön kouluttajan käsikirjaa**, joka on **käännetty 13 kielelle** (painettu 10 kielellä). Aineiston kontekstualisointiin on kiinnitetty erityistä huomiota. – Ohjelman edistämä **perhetyö on edistänyt syrjäytyneiden/syrjittyjen aseman kohentumista**, erityisesti naisten ja tyttöjen aseman parantumista. Perhetyö on myös **aidsinvastaista työtä**, mm. korostaessaan uskollisen parisuhteen merkitystä. – Kaikkiaan **ohjelmalla on lisätty hyvinvointia kotona**.

Hankeeseen liittyy useita **menestystarinoita**. Niitä ovat Inkerin kirkon perhetyö **Venäjäällä** (jatkonut jo parikymmentä vuotta) ja vuodesta 2000 alkaen vauhdilla kasvanut perhetyö **Etiopiassa** (3.000 perhetyöhön koulutettua, satoja tuhansia edunsaajia, kurssit paikallisella rahoituksella). – **Nepalissa** hyvässä vauhdissa olevaan ohjelmaan on löytynyt useita pystyviä paikallisia ns. Master Trainer -vastuunkantaja-kouluttajia. – **Tansaniassa** kasvava perhetyö on kanavoitunut KYT-hankkeen puitteisiin; vastuunkantajien joukkoa vain tulisi siellä kasvattaa. – **Kambodzhassa** perhetyö on hyvällä alulla, paikallinen vastuuhenkilökin on tiedossa, kunhan hänen palkkauksensa saadaan järjestymään. – **Namibian** perhetyö on edennyt hyvin, mutta ison huolen on aiheuttanut se, että perhetyön toimisto on suljettu ja perhetyöhön koulutettu, innostunut työntekijä on sijoitettu muihin tehtäviin. – **Viron** kirkon perhetyö on aluillaan ja on vuodessa laajentunut nopeasti erittäin monille tahoille.

Hankevuosiin on sisältynyt myös jokusia **pettymyksiä**. **Taiwanin** kirkko pyysi tukea, sai sitä runsaasti - eikä sitten kuitenkaan itse tarttunut toimeen. – Samoin **Thaimaan** kirkko pyysi koulutustukea perhetyöhön, mutta ei ole asiaa sittemmin edistänyt. – **Lähi-Idän** työalueen perhetyö on vaarassa muuttua **menestystarinasta pettymykseksi** useiden SLS:n yhteistyökumppanien sanouduttua irti yhteistyöstä.

Perhetyö on hyvällä tolalla hankkeen 15 kohdemaasta ainakin seitsemässä. Vain 2-3 maassa perhetyötä ei ole vielä saatu lainkaan alkuun. **Useissa maissa perhetyö on jo kokonaan paikallisten käsissä**; niissä maissa työ jatkuu joka tapauksessa.

D) KOOSTE - Perhetyön nykyisiä ja tulevia näkymiä SLS:n työalueilla eri puolilla maailmaa

Kooste perhetyön tilanteesta 15:llä Lähetysseuran työalueella sisältyy asiakirjaan ”Perhekasvatustyön tukiohjelman 2010–2014 loppuraportti”, jonka tiivistelmä on yllä kohdassa C. – Raportti kokonaisuudessaan löytyy kotisivuiltamme netistä: <http://www.palmu.st/etiopian/> tai suoraan [tästä linkistä](#).

E) Ulkomaanosaston perhetyöstä Suomessa

E 1) Avioliittoleirit

Lähetysseuran erityisen perhetyön alkuna Suomessa pidetään Kirsti Ijäksen aloittamia **lähettien avioliittoleirejä**, joita pidettiin vain SLS:n läheteille 1988–1997. Vuodesta 1998 alkaen läheteille on tarjottu mahdollisuutta osallistua ns. tavallisille avioliittoleireille. 2000-luvun alussa paikaksi vakiintui Kalajoen kristillinen opisto, missä leirit on järjestänyt Kansanlähetys yhdessä SLS:n kanssa. Leirit ovat olleet hyödyllisiä paitsi pariskunnille itselleen myös sytyttäjänä ja innostajana perhetyöhön työalueilla. Me Palmut olimme vuosittain 1995–2011 vastuunkantajina **lähetystyöntekijöille tarjottavilla avioliittoleireillä**. Toimitimme kutsut tälle leirille kaikkien kirkon lähetysjärjestöjen ja Fidan kotimaahan palaaville läheteille. Kesän 2012 leiristä alkaen vastuunkanto siirtyi meiltä **Marja ja Jussi Hankelalle**. – Olemme kokeneet erittäin tärkeäksi sen, että lähettipariskunnille ja perheille tarjotaan työnantajan tukitoimena mahdollisuutta avioliittoleireihin tai vastaavaan toimintaan. Avioliitot joutuvat työalueilla niin koville, että niiden tukemiseen todellakin kannattaa ja pitää panostaa.

E 2) Perhetyön päivät

Vuodesta 2002 alkaen on vuosittain järjestetty **perhetyön koulutus- ja neuvottelupäiviä**, jotka ovat myös pienimuotoisia TOT eli Training of Trainers -tyyppisiä kursseja. Nyt 13:nnetta kertaa järjestetyt päivät pidettiin SLS:n kurssikeskus Päiväkummussa, tällä kertaa ”Perhetyön strategiapäivinä” vain Lähetysseuran omalle väelle. Mukana olivat mm. SLS:n toiminnanjohtajan sijainen Rolf Steffansson, ulkomaantöiden johtajan sijainen Tero Norjanen, ulkomaanosaston kirkollisen työn (KIT) päällikkö Pia Kummel-Myrskog sekä muutenkin KIT-yksikkö melkein kokonaisuudessaan. – Eero Junkkaala piti päivien raamattutunnit aihepiiriin sopivasti.

Päiville oli kutsuttu yli 50 henkilöä, paitsi Helsingin toimistolta myös kattavasti eri työalueilta. Osallistujia oli kuitenkin lopulta vain 26, joista kuusi parhaillaan työalueilla palvelevaa, muut Suomesta.

Päivillä käsiteltiin ensinnäkin Merja ja Aku Kauran laatimaa asiakirjaa ”Perhekasvatustyön tukiohjelma 2010–2014 - Evaluaatio 31.7.2014” Kaurojen johdolla. Sitten kuultiin mm. esitys ”Miten perhetyö liittyy SLS:n meneillään olevaan ja tulevaan strategiaan?” ja pohdittiin perhetyön osuutta kirkollisessa työssä (KIT) ja kehitysyhteistyössä (KYT). KIT-yksikön päällikkö kertoi, että yksikössä on teemavastuiden jaon yhteydessä vastuutettu perhetyökin nimetyille kirkollisen työn koordinaattorille. – Osallistujat esittivät paljon hyviä ajatuksia ja ehdotuksia työalueiden perhetyöhön liittyen. Työalueiden lähetit ovat menneinä vuosina pitäneet perhetyön päiviä varsin tarpeellisina ja merkityksellisinä, ei vähiten siksi, että myös toisten lähetysjärjestöjen lähetettä on kutsuttu osallistumaan päiville.

Perhetyön tulevaisuus Suomen-toimiston osalta on kokonaan kirkollisen työn yksikön käsissä. Se myös harkitsee, vieläkö SLS:n perhetyön päiviä tullaan tulevaisuudessa järjestämään.

E 3) Ohjausryhmä

Osastonjohtajan nimeämä SLS:n ulkomaanosaston **Perhetyön ohjausryhmä** on toiminut vuodesta 2002 alkaen vaihtuvien kokoonpanoin. Viime vuodet puheenjohtajana toimi Janne Hassinen ja varapuheenjohtajana huhtikuuhun 2014 Kari Salonen, joka oli siihen asti myös Palmujen Suomen-esimies. Matti Palmu toimi ohjausryhmän sihteerinä tämän vuoden alkupuolelle asti. Jäseninä ovat olleet Palmujen lisäksi Marja ja Jussi Hankela. Ohjausryhmä kokoontui 2014 alkuvuonna kolme kertaa.

Ulkomaanosaston Perhetyön ohjausryhmä *ei ollut* keväällä päättyneen perhetyön projektin ohjausryhmä. Osastonjohtajan nimittämän ohjausryhmän ensisijainen tehtävä on ollut vuosittaisten perhetyön päivien järjestäminen, siis jo vuosia ennen kuin nyt päätynyt viisivuotinen perhetyön hanke alkoi. Elokuun 2014 päivien aikana ohjausryhmä vielä kokoontui useaan otteeseen. Nyt vaikuttaa siltä, että elokuusta alkaen ohjausryhmä on lakannut olemasta?

F) Nimikkoseurakuntavierailut

Olemme saaneet palvella viime vuodet kuuden seurakunnan nimikkolähetteinä: Karttula - Kuopion Kallavesi (alkaen 1974), Pieksämäki (1975-), Suonenjoki (2000-), Siilinjärvi (2000-), Kuopion Männistö (2000-) sekä kotiseurakuntamme Vantaankoski (2007-). Olemme todella kiitolliset näille seurakunnille siitä monipuolisesta yhteydestä ja tuesta, mitä olemme saaneet ja mitä työmme on näiden vuosien aikana saanut.

Olimme sopineet aiemman esimiehemme kanssa, että teemme viisivuotisen projektimme keväällä 2014 päätyttyä jäähyväiskierroksen kaikissa nimikkoseurakunnissamme syksyn mittaan. Sovimme hyvissä ajoin seurakuntien kanssa vierailujaksoista. Sitteen meidän oli kuitenkin lyhennettävä vierailujamme noin kolmanneksella. Näin vierailujaksojen pituudeksi jäi keskimäärin kuusi päivää seurakuntaa kohden.

Vierailimme Männistössä ja Suonenjoella keväällä ja muissa seurakunnissa syksyn mittaan. Jaksojen lyhentymisen vaikutti sen, että päivät olivat melko täysiä. Kuuden seurakunnan vierailut sisälsivät kaikkiaan noin 160 tilaisuutta tai muuta ohjelma- tai tapaamistilannetta, keskimäärin 4-5 tilannetta sovittua vierailupäivää kohden.

Vierailujaksoihin sisältyi todella monenlaista. Jäähyväis-lähetysjuhlassa oli todella juhlan tuntua, erityisesti Suonenjoella, Karttulassa ja Pieksämäellä, sekä viimeisenä tilaisuutenamme loppiaisena 2015 Vantaankoskella. – Olimme liikuttuneita esim. kuullessamme jonkun meitä neljä vuosikymmentä tukeneen ystävän kertovan: ”Olen joka päivä rukoillut puolestanne”. – Toki vierailuviikkoihimme sisältyi myös kipeitä asioita, erityisesti liittyen Lähetysseuran viime aikojen linjauksiin.

G) Neljäkymmentä vuotta lähetysten tehtävissä, valtaosin ulkomaisessa työssä

Tulimme lähetyskurssille Pieksämäeltä elokuun lopussa 1973 ja olimme Englannissa kieli- ja lähetyskurssilla alkuvuoden 1974. Lähetysseuran palvelukseen tulimme heinäkuussa 1974 ja lähdimme Etiopiaan 19.8.1974. Palattuamme 19 vuoden jälkeen Suomeen 1993 olimme välillä kuutisen vuotta seurakuntien (Anna-Kaarina myös Punaisen Ristin) palveluksessa kesään 1999 asti.

Elokuun alusta 1999 vuoden 2014 loppuun asti olemme sitten taas olleet SLS:n palveluksessa. Tänä runsaan 40 vuoden aikana olemme olleet Lähetysseuran palveluksessa noin 34 vuoden ajan. Ulkomailla olemme olleet viime vuosien lyhyet jaksot mukaan lukien vajaat 24 vuotta.

H) Henkilökohtaista ja lopuksi

Anna-Kaarina Palmu:

Olen jatkanut työnohjausyhteyttä Skypen välityksellä yhden Kylväjän työntekijän kanssa. Työnohjaussuhteemme päättyy ensi kesänä. Tämän lisäksi olen yrittänyt olla tukena muillekin työtovereille, jotka ovat kaivanneet kuuntelijaa, matkoilla ja niiden jälkeen Suomessa.

Yhteiseksi lopuksi

Työnohjaus on viimeksi kuluneiden vuosien aikana meidän molempien kohdalla merkinnyt hyvin paljon. Yhteiset palaverimme kolmestaan kokeneen työnohjaajan kanssa ovat auttaneet jaksamaan ja ovat antaneet voimia seuraaviin matkoihin. Olemme tästä kiitolliset työnohjaajallemme, sekä Lähetysseuralle, joka tällaisen tukimahdollisuuden tarjosi.

Olemme kiitolliset myös Janne Hassiselle, SLS:n työyhteisökouluttajalle, joka on ollut läheisin Suomen-työtoverimme, kannustajamme ja rohkaisijamme melkein koko perhetyö-historiamme ajan 2000-luvun alkuvuosista alkaen.

”Perhekasvatustyön tukiohjelman” viisi toimintavuotta olivat melkoinen kokemus. 20 ulkomaanmatkaa olivat rikasta aikaa, mutta toki myös aikamoinen ponnistus. Perhetyön vuosia meille kertyi kaikkiaan runsaat viisitoista, elokuusta 1999 alkaen.

Niin hyvää aikaa kuin tuo olikin, on nyt tunnustettava, että varsin paljon vei voimia ponnistelu Lähetysseurassa sen eteen, että perhetyö sai (?) tunnustetun aseman Seuran työn kokonaisuudessa. Loppujen lopuksikaan ei talossa moni tuntunut hahmottavan, mistä perhetyössä on kysymys tai mitä perhetyön kouluttajat oikein ovat tehneet.

Henkilökohtaisella tasolla on ollut raskasta olla ja tehdä työtä ilman työyhteisön tukea paitsi ulkomaanmatkoilla myös täällä kotimaassa ollessa. Meillä ei ollut työhuonetta SLS:n Helsingin-toimistolla, vaan toimimme kotitoimistosta käsin. Olimme periaatteessa Helsingin-toimiston ulkomaanosaston henkilökuntaa, mutta käytännössä meitä ei kutsuttu juuri mihinkään työyhteisön kokouksiin tai muihin tapaamisiin.

Oman lisänsä kokonaisväsymykseen varmasti toi se, että emme saaneet mainituilta 20 ulkomaan koulutusmatkoilta ainuttakaan ns. matkavapaapäivää matkoilta palattuamme. Viiden vuoden aikana kasautuneet neljän-viiden kuukauden (!) pitämättä jääneet matkavapaat tuottivat tietynlaisen kestävänsä, jonka huomasi vasta tuon työjakson päätyttyä.

Väsymys tuntuu, vieläkin enemmän kuin työn paljouden siihen ilmaantuneiden ristiriitojen vuoksi. Iso huolenaihe on monien lähettien paitsi hämmennys myös pelko ja ahdistus toisaalta heidän työkirkkojensa kannanottojen ja toisaalta SLS:n tekemien linjausten aiheuttamassa rajussa ristiriitatilanteessa. Läheteille olisi tarvittu - ja yhä tarvittaisiin - erityistä tukea; monet tuntevat huolta ja pelkoakin tulevista seurauksista erityisesti yhteistyökirkkojen ja muiden yhteistyökumppanien taholta. Kuitenkin SLS on vähentänyt lähettien työhajautusta, työyhteisöjen kehittämiseen ja kriisi-, konfliktityönsä apuun osoitettavia voimavaroja tai siis henkilötyöaikaa.

Vuoden ja samalla vuosikymmenten mittaisen kokonaistyöaikamme päättyessä kuitenkin päällimmäisenä on suuri ilo ja kiitollisuus työn etenemisestä useissa eri maissa. Jumala on osoittanut hyvytensä ja huolenpitonsa, antanut riittävän määrän voimia ja terveystään. Kiitos myös Lähetysseuralle siitä, että meidän on annettu palvella monissa eri tehtävissä, viimeksi kansainvälisen perhetyön monipuolisissa kuvioissa.

Vantaan Kaivokselassa 9.1.2015

Anna-Kaarina ja Matti Palmu

* * * * *